

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823218591
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823218591.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. D. E. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. D. E. XXX, dieťa F. G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. D. H. E. XXX a I. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. J. XXXX/XX, B. D. I., za účasti Okresnej prokuratúry Prievidza o uloženie výchovného opatrenia- pobyt v zariadení takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.A. XXXX výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky formou ambulantnej starostlivosti u pedopsychiatra I. K. L. a výkon špeciálno-pedagogického vyšetrenia v zariadení Centra poradenstva a prevencie v Prievidzi, Bakalárska 2 najdlhšie na dobu šesť mesiacov počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza podaním zo dňa 30.júna 2023 oznámil Okresnému súdu Prievidza ku konaniu sp. zn. 17P 4/2018, ktorému predchádzalo konanie sp. zn. 4P 25/2016 Okresného súdu Partizánske, ktorý rozhodoval o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, o zmene rozhodnutia výchovného prostredia a uloženie výchovného opatrenia tak, že nariadil nad maloletou A. B., nar. XX.X.XXXX výchovné opatrenie a to pobyt maloletej A. B., nar. XX.X.XXXX v zariadení Detský domov Topoľčany, Kalinčiakova 4295 z dôvodu zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zák.č. 36/2005 Z.z. o rodine v období od 08.03.2017 do 30.06.2017.

Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia uložil rodičom mal. dieťaťa a starej matke A. B., nar. XX.X.XXXX, t. č. bytom C. D. D. XXX spolupracovať so zariadením Detský domov Topoľčany, Kalinčiakova 4295 a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a ďalším výrokom súd konanie v časti o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. B., nar. XX.X.XXXX o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX v časti o zverenie maloletej A. B., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky F. G., nar. XX.X.XXXX a v časti o určenie výživného otcovi maloletej I. B., nar. XX.X.XXXX zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V tomto podaní (správa) úrad uviedol, že bytové pomery v domácnosti, kde sa maloletá A. B. nachádzala sa nezmenili, rodina býva aj naďalej v prenajatom jednoizbovom byte, ktorý je kompletne zariadený moderným, vkusným nábytkom. Maloletá má samostatné lôžko a všetko potrebné pre uspokojovanie každodenných potrieb. Hygiena v domácnosti je vedená na veľmi dobrej úrovni.

Správanie maloletej sa od podania poslednej správy v mesiaci december 2022 nezmenilo. Úrad vykonával opakovane terénnu sociálnu prácu v prirodzenom rodinnom prostredí maloletej, ktorá opakovane odmietala rozhovor a akúkoľvek komunikáciu so sociálnymi pracovníkmi. Na položené

otázky neodpovedala a v prípade, ak odpovedala, iba v odpore a agresívne. Maloletá je na svoj vek primerane vyvinutá, bola riadne zaopatrená, oblečená bola moderne a čisto.

Stará matka maloletej uviedla, že aj naďalej odmieta komunikáciu s každou osobou, ktorá je zamestnaná v niektorej z inštitúcií. Je v odpore aj voči triednej učiteľke, spolužiačkam, jej negatívne správanie sa v otvorenom prostredí zhoršuje. Zároveň však uviedla, že doma s ňou nemá problémy závažnejšieho charakteru. V poslednej dobe sa stalo, že urobila pár vecí, za ktoré sa jej ospravedlnila aj písomne.

Ďalej úrad v tejto správe uviedol, že z informácie zo základnej školy zo dňa 23.06.2023 sa okrem iného uvádza, že maloletá v poslednom čase nemá veľa kamarátok, väčšinou sedí sama v lavici počas prestávok. Pre závažné porušenie v mesiaci apríl, jej bolo udelené pokarhanie riaditeľom školy. Pokarhanie zaslané zákonnému zástupcovi maloletej sa vrátilo ako neprevzaté.

K uvedeným informáciám stará matka uviedla, že informácie uvedené v správe nie sú pravdivé. Vymeškané hodiny maloletej ospravedlnila. Uvádzala rôzne skutočnosti, prečo sa to stalo a ako situáciu konfrontovala s triednou učiteľkou. Stará matka uviedla, že uvedené skutočnosti v správe sú iba jednorazové a skutočnosti sú väčšinou nepravdivé. Vie si s vnučkou doma poradiť. Stará matka počas rozhovoru nepriznávala možnosť zlyhania vo výchove maloletej Jitky.

Rodine úrad opakovane poskytoval priestor a poradenstvo na riešenie situácie v súvislosti s prejavujúcimi sa problémami u maloletej.

V minulosti úrad viedol starú matku k absolvovaniu odborného poradenstva a konzultáciám u pedopsychiatričky I. L.. Aktuálne z informácií starej matky vyplýva, že maloletá sa nepodrobuje liečbe u odborníka.

V záujme maloletej úrad sprostredkoval rodine aj odborné poradenstvo prostredníctvom Centra pre deti a rodiny Prievidza, avšak spolupráca s rodinou bola komplikovaná. Počas spolupráce s centrom bola rodine poskytnutá aj možnosť sprevádzania k PhDr. Melicheríkovej.

Zo záverečnej správy okrem iného vyplýva, že stará matka sa v stanovených termínoch zúčastňovala odborných intervencií. Rodičovské zručnosti a výchovné kompetencie boli mierne zlepšené. Sociálnej pracovníčke a psychologičke centra sa nepodarilo nadviazať verbálny kontakt s maloletou A., ktorá bola v odpore aj vo vzťahu ku zariadeniu, mala odmietavý postoj voči spolupráci so zariadením. Svoje stanovisko prejavovala aj písomne, kde verbalizovala nezáujem verbálne komunikovať so zariadením. Nakoľko sa od januára 2023 správanie maloletej zhoršovalo v školskom prostredí, sprostredkoval úrad pre rodinu spoluprácu s CPPPaP Prievidza, za účelom poskytnutia komplexných diagnostických, poradenských a terapeutických služieb, čo taktiež Jitka odmietla a pre jej nespuprácu sa odborné poradenstvo nezačalo realizovať.

Stará matka opakovane počas intervencií uvádzala, že maloletej ubližujú všetci, ktorí majú záujem s ňou spolupracovať bez ohľadu na to, o akú ide inštitúciu. Je schopná zvládnuť jej výchovu. Spoluprácu s úradom a inštitúciami obe považujú za šikanu. Podľa ich vyjadrenia si vedia situáciu v rodine zvládnuť bez pomoci iných osôb.

S biologickými rodičmi sa skontakovali z dôvodu zhodnotenia návratu maloletej A. do starostlivosti biologického rodiča. Biologická matka bola informovaná o správaní maloletej a uviedla, že sa pokúsila osobne so starou matkou a s maloletou skontaktovať, navštívila ich s ďalšími deťmi v ich domácnosti. Došlo k veľmi nepríjemnému stretu, maloletá a stará matka boli vo veľkom odpore voči nej a jej rodine. Ďalej matka uviedla, že mala záujem zobrať maloletú k sebe aspoň na pár hodín, čo podľa jej vyjadrenia maloletá spolu so starou matkou veľmi nepríjemným spôsobom odmietli. Uviedla, že došlo k arogantnej výmene názorov a nebolo možné viesť konštruktívny dialóg.

Biologický otec uviedol, že k situácii v rodine maloletej nemá čo povedať po takom dlhom čase a nemá žiadne návrhy, ani riešenia, aby sa situácia u maloletej zlepšila. V minulosti sa pokúšal spojiť so starou matkou a aj s maloletou, čo bolo bezvýsledné, alebo žiadali od neho iba peniaze.

Úrad opakovane sprostredkoval odbornú pomoc a poskytoval rodine maloletej A. poradenstvo a podporu na elimináciu symptómov poruchového správania u maloletej, čo však doposiaľ nebolo účinné. Úrad konštatoval, že maloletá má v domácnosti starej matky uspokojované materiálne potreby.

V závere tejto správy úrad uviedol, že nakoľko sa doposiaľ vykonávanými opatreniami ambulantnou formou nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v správaní maloletej úrad navrhol, aby súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia na účely zabezpečenie odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku najdlhšie na 3 mesiace.

2. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 31. júla 2023 sp. zn. 11P 40/2023 začal konanie bez návrhu o uložení výchovného opatrenia – pobyt v zariadení.

3. Do konania vstúpila Okresná prokuratúra Prievidza písomným oznámením zo dňa 8. augusta 2023 podľa § 13 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

4. Stará matka maloletej A. B. vo svojom písomnom stanovisku k návrhu na nariadenie výchovného opatrenia uviedla, že nesúhlasí s výchovným opatrením, dala maloletej poslednú šancu, aby sa začala učiť a aj sa zlepšila a učí sa, maloletá navštevuje psychologičku a komunikuje s ňou, sľúbila, že nebude starú matku klamať, papuľovať a bude jej pomáhať. Maloletá začala spolupracovať, vidí, že sa zmenila, preto požiadala súd, aby im dal poslednú šancu na zlepšenie aspoň pol roka.

5. Matka maloletej F. G. B. vo svojom písomnom stanovisku k návrhu uviedla, že nesúhlasí s navrhovaným výchovným opatrením, lebo nepozná pomery v rodine. Keďže bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, navrhla, aby sa k veci vyjadrila ona. Ďalej uviedla, že sa s maloletou nestretáva a určite by to nemalo na ňu a na jej psychiku pozitívny vplyv, ak by bola umiestnená v nejakom zariadení.

6. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril.

7. Súd určil termín pojednávania na 17. októbra 2023, na ktorý sa rodičia maloletého dieťaťa nedostavili, predvolanie vykázané mali dňa 3.10.2023, svoju neúčast' ospravedlnili; matka dňa 16.10.2023 s tým, že má choré deti, ide na kontrolu, preto súhlasila, aby súd pojednával bez jej prítomnosti a v prílohe zaslala aj potvrdenie od MUDr. Šipoša z Nemocnice v Topoľčanoch. Dňa 16.10.2023 svoju neúčast' na pojednávanie ospravedlnil aj otec maloletej, ako neúčast' uviedol prácu v zahraničí. Súhlasil, aby súd pojednával bez jeho prítomnosti a vo veci rozhodol bez jeho prítomnosti.

8. Súd pojednával bez prítomnosti rodičov mal. dieťaťa po zistení prítomnosti účastníkov konania podľa § 180 CSP.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, starej matky maloletej a zástupkyne Okresnej prokuratúry Prievidza, oboznámil listinné dôkazy - správa kol. opatrovníka č.l.2, rozsudok Okresného súdu Partizánske č.l.7-11, sp. zn. 4P 25/2016, uznesenie OS Prievidza č.l. 12 sp. zn. 11P 40/2023, oznámenie Okresnej prokuratúry Prievidza č.l. 24, vyjadrenie starej matky č.l. 25, vyjadrenie centra poradenstva a prevencie (CPP) č.l. 26, vyjadrenie matky č.l. 29, vyjadrenie podpis p. B. č.l.33, vyjadrenie Kmeťová č.l. 34-35, oznámenie ZŠ Bojnice č.l. 39, oznámenie matky maloletej č.l. 44, pripojené lekárske správy č.l. 45-46, správa predložená na pojednávaní úradom práce č.l. 48, správa z Centra poradenstva a prevencie Prievidza č.l.49, pripojené spisy OS Prievidza sp. zn. 17P 4/2018, sp. zn. 4P 25/2016, sp. zn. 11P 194/2012, sp. zn. 11P 170/2011 a zistil tento skutkový stav:

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že od podania správy zo dňa 30. júna 2023, doručenej súdu dňa 11. júla 2023 komunikovala viackrát so starou matkou maloletej A. B., komunikovala aj s maloletou a spolupracovala so psychologičkou s I. M. z Centra poradenstva a prevencie v Prievidzi a došlo k zmene a aj k novým skutočnostiam. Zmenu odôvodnila tým, že triedna učiteľka maloletej podala na úrad správu, ktorú v priebehu pojednávania doručila súdu, v ktorej sa uvádza, že maloletá opakuje ročník, je v 8. triede a triedna učiteľka sa s ňou stretla prvýkrát vo výchovno-vzdelávacom procese. Maloletá sa do kolektívu zaradila bezproblémovo, aj spolužiaci ju prijali. Komunikácia s triednou učiteľkou je dobrá, maloletá sa slušne správa, dodržiava pravidlá slušného správania a tiež zo strany vyučujúcich neboli žiadne sťažnosti k jej správaniu. Dochádzka do školy je pravidelná, ak sa nezúčastní vyučovania, jej absencia je ospravedlnená. V žiackej knižke má maloletá známky: matematika - 5, slovenský jazyk - 4, 5. Do školy chodí čisto a slušne oblečená a pripravená na vyučovanie. Stará matka sa predstavila a informovala triednu učiteľku o rodinnej situácii a tiež o správaní maloletej A. v domácom prostredí, ktoré opísala ako problémové.

Čo sa týka správy doručenej súdu z Centra poradenstva a prevencie, túto spracovala psychologička I. M., s ktorou sa rozprávala pri vypracovaní správy a dala jej k nej podklady.

Ďalej uviedla, že vzhľadom na nové skutočnosti a aj vzhľadom k tomu, že stará matka začala viac spolupracovať, bola s ňou v osobnom kontakte viackrát a maloletá A. písomne prisľúbila, že zlepši svoje správanie. Túto skutočnosť oznámila písomne. Vzhľadom na túto správu od triednej učiteľky navrhla súdu, tak, ako je uvedené v správe z centra nariadiť výchovné opatrenie v zmysle zabezpečenia odbornej diagnostiky, ale nie pobyt v zariadení, ako pôvodne úrad navrhoval, ale výchovné opatrenie v ambulantnej forme pedopsychiatrom I. L. a súčasne navrhla aj terapiu v Centre poradenstva a

prevencie v Prievidzi u Mgr. Belkovej. Ak by sa neosvedčila táto ambulantná forma, potom by sa pristúpilo k prísnejšiemu opatreniu a to pobyt v zariadení tak, ako bolo uvedené v pôvodnej správe z júna 2023, kde úrad navrhoval pobyt najdlhšie na dobu 3 mesiacov.

Kolízny opatrovník na otázku sudkyne, prečo sa takto správa maloletá uviedol, že podľa jej názoru je to trauma u maloletej z minulosti, takéto negatívne správanie zo strany maloletej bolo zaznamenané asi 3 roky dozadu. Maloletá bola doslova odvrhnutá biologickou matkou, bola v detskom domove, trpela v minulosti a toto je podľa nej prežívanie, ide o tzv. syndróm minulosti, ktorý sa prejavuje v jej správaní. Z tohto dôvodu úrad navrhoval už v minulosti, resp. odporúčal starej matke spoluprácu s centrom. Stará matka nebola až tak naklonená k spolupráci, resp. spolupráca bola odmietnutá. Čo sa týka starostlivosti o maloletú a tiež vedenie domácnosti, toto hodnotila dobre. Podľa úradu je potrebné pedopsychologické vyšetrenie u maloletej, ktoré navrhovala aj I. M., čo vyplýva aj zo správy z centra. Zdôraznila, že je nevyhnutné uskutočniť špeciálno-pedagogické vyšetrenie v zariadení Centra poradenstva a prevencie v Prievidzi.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, kolízna opatrovníčka navrhla výchovné opatrenie zo strany súdu v zmysle zabezpečenia odbornej diagnostiky, ambulantnej starostlivosti pedopsychiatra I. L. a zároveň navrhla výkon špeciálno-pedagogického vyšetrenia alebo uskutočnenie špeciálno-pedagogického vyšetrenia v zariadení Centra poradenstva a prevencie v Prievidzi na dobu 6 mesiacov.

11. Z výsluchu starej matky maloletej vyplynulo, že súhlasí s navrhovaným výchovným opatrením kolíznej opatrovníčky ambulantnou formou a zdôraznila, že práve ona poprosila na úrade práce aj v centre poradenstva a prevencie, aby jej pomohli, lebo sa maloletá zle správala. Žiarlila na ňu, dokonca pred mesiacom, keď bola u nej na návšteve jej dcéra, ju doslova maloletá vyhodila. Chce, aby sa výlučne venovala len jej. Nechcela, aby sa stretávala s jej dcérou a s jej vnúčatami a chcela, aby sa s nikým nestretávala. Maloletá jej prisľúbila, že sa polepší. Pri náhodnom stretnutí s I. L. ju poprosila, aby jej pomohla, lebo už to bolo strašné. Stará matka býva v spoločnej domácnosti len s maloletou A.. Maloletá sa správa tak, ako je to uvedené v správach od malička, ale nevedela uviesť dôvod. Jej správanie oznámila psychologičke a lekárke. Nebola vyšetrená lekárom a lieky neužíva. Jej správanie sa od júla 2023 zlepšilo po ich rozhovore a stará matka prisľúbila, že bude s maloletou chodiť k psychiatričke I. L.. Od júla doposiaľ ju navštívila dvakrát, ale žiadne lieky jej nepredpísala, ale správanie sa po týchto návštevách zlepšilo.

Maloletá má podľa nej zlé známky z trucu, ale výchovné problémy s ňou od leta nemá. Trávi s ňou voľný čas. Maloletá nechce byť so svojimi biologickými rodičmi, ale jej matka sa o maloletú informuje. Biologická matka sa stretla s maloletou asi pred 7, resp. 8-imi rokmi. Matku od detstva odmietala. Nemá žiadne kamarátky. Triedna učiteľka ju informovala o školských výsledkoch aj o správaní maloletej. Maloletá nemá určenú žiadnu diagnózu.

Stará matka prijala pomoc z úradu práce a bola aj v centre poradenstva a prevencie a pomoc i naďalej prijme. Maloletá ju viac rešpektuje ako v minulosti, predtým bola k nej arogantná a správala sa drzo. Stará matka podľa jej vyjadrenia asi polroka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 418 eur, predtým pracovala, potom poberala nemocenské dávky. Aktuálne požiadala o priznanie starobného dôchodku. Stará matka má citový vzťah k maloletej a má ju veľmi rada. Má ešte ďalšie štyri vnúčatá.

12. Zástupkyňa okresnej prokuratúry uviedla, že sa k návrhu kolízneho opatrovníka pripája, navrhla, aby bolo nariadené výchovné opatrenie maloletej, nie formou ústavnou, ale ambulantnou formou u I. L. a tiež navrhla nariadiť aj špeciálno-pedagogické vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie a terapiu u I. M. tak, ako bolo uvedené v správe centra, nakoľko aj uskutočnenie špeciálno-pedagogického vyšetrenia v tomto centre je v záujme maloletej, kde sa určí diagnóza po tomto vyšetrení a ďalší postup zvolí I. M..

13. Z predložených listinných dôkazov súd zistil nasledovné:

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14. júna 2011 sp. zn. 11P 74/2011 zveril maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. B., nar. XX.X.XXXX s účinnosťou od 1. júna 2011. Súd zaviazal otca I. B. platiť na výživu maloletej mesačne sumou 50 eur a matku F. B. platiť na výživu maloletej mesačne sumou 30 eur s účinnosťou od 1. júna 2011. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. júna 2011.

14. Naposledy Okresný súd Partizánske rozsudkom zo dňa 31.mája 2017 sp. zn. 4P 25/2016 rozhodol vo veci maloletej A. B., nar. XX.X.XXXX tak, že nariadil nad maloletou A. B., nar. XX.X.XXXX výchovné opatrenie a to pobyť maloletej A. B., nar. XX.X.XXXX v zariadení Detský domov Topoľčany, Kalinčiakova 4295 z dôvodu zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zák.č. 36/2005 Z.z. o rodine v období od 08.03.2017 do 30.06.2017.

Ďalej na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia uložil rodičom mal. dieťaťa a starej matke A. B., nar. XX.X.XXXX, toho času bytom C. D. D. XXX spolupracovať so zariadením Detský domov Topoľčany, Kalinčiakova 4295 a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a ďalším výrokom súd konanie v časti o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. B., nar. XX.X.XXXX o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, v časti o zverenie maloletej A. B., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky F. G., nar. XX.X.XXXX a v časti o určenie výživného otcovi maloletej I. B., nar. XX.X.XXXX zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.augusta 2019.

15. Z ďalších listinných dôkazov súd zistil, že Centrum poradenstva a prevencie so sídlom Prievidza dňa 28.júna 2023 oznámil, že pre výchovno-vzdelávacie problémy, problémové správanie sa dňa 28.6.2023 dieťa A. B., nar. XX.X.XXXX zúčastnila prvotného psychologického vyšetrenia v doprovide starej matky A. B., ktorá ju má od 1.6.2011 v náhradnej osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. Psychologické vyšetrenie bolo plánované ešte dňa 13.1.2023, ale dieťa odmietlo komunikovať aj spolupracovať, v správaní bolo negativistické a malo opozične - vzdorovité prejavy. Bola odporučená pokračujúca starostlivosť a po ďalšom stretnutí s dieťaťom v septembri 2023. Dieťa je pod dohľadom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza. Bolo poskytnuté poradenstvo starej matke o výchovnom pôsobení a bolo doporučené vhodné pedopsychiatrické vyšetrenie.

16. Základná škola s materskou školou so sídlom Bojnice vypracovala posudok na maloletú dňa 23.júna 2023, ktorého obsah sa zhoduje so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podaný na Okresný súd Prievidza dňa 11.júla 2023.

17. Triedna učiteľka maloletej v správe zo dňa 13.októbra 2023 uviedla, že maloletá je žiačkou 8.ročníka základnej školy a opakuje ročník. Do nového kolektívu sa začlenila bezproblémovo, jej komunikácia je dobrá s triednou učiteľkou, aj so spolužiakmi, dodržiava pravidlá slušného správania a zo strany ostatných vyučujúcich neboli zaznamenané žiadne sťažnosti k jej správaniu a plneniu si školských povinností. Dochádzka do školy je pravidelná a ak sa nezúčastní vyučovania, jej neúčasť je ospravedlnená. Chodí čisto oblečená, pripravená na vyučovanie a jej stará matka sa prišla osobne do školy predstaviť. Informovala o rodinnej situácii, aj o správaní maloletej.

18. Centrum poradenstva a prevencie so sídlom Prievidza na požiadanie súdu zaslalo správu z diagnostického vyšetrenia zo dňa 16.októbra 2023, z ktorej vyplýva, že na žiadosť školy zo dňa 18.11.2022 bolo vykonané psychologické vyšetrenie maloletej A. B. pre výchovno-vzdelávacie problémy. Maloletá je pod dohľadom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza – oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke A. B., jej matka žije v B. D. H. a otec v Kysuckom Novom Meste. Prvé psychologické vyšetrenie bolo plánované na 13.1.2023, ale dieťa odmietlo komunikovať. Bolo potrebné uskutočniť psychologické aj špeciálno-pedagogické vyšetrenie a podľa záveru vyšetrenia by bola v škole vypracovaná kompletná správa – podporné opatrenia pre prácu s dieťaťom vo výchovno-vzdelávacom procese. Pre problémové správanie je nevyhnutné uskutočniť pedopsychiatrické vyšetrenie. Ďalšie skutočnosti uvedené v tejto správe korešpondujú so skutočnosťami uvedenými v správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 30.6.2023. V správe je zdôraznené, že A. B. sa nezúčastňovala stretnutí v tomto centre, preto bola spolupráca ukončená. Dieťa odmietlo komunikovať s pani I., správala sa drzo a arogantne. Nepodarilo sa ambulantnou a terénnou formou prostredníctvom CDR dosiahnuť pozitívne zmeny a eliminovať poruchu správania, preto bolo súdu doporučené uloženie výchovného opatrenia – v zmysle zabezpečenia odbornej diagnostiky v ambulantnej starostlivosti pedopsychiatra I. L., v prípade nerealizovania prijať prísnejšie opatrenia – pobyť dieťaťa v špeciálnom výchovnom zariadení na tri mesiace.

Z informácie od A. B. vyplynulo, že maloletá A. je na starú matku veľmi naviazaná, nemohla mať ani priateľa, robila jej napriek, žiarlila na ňu, keď sa s niekým rozprávala. A. B. sa doslova vyjadřila, že ju dieťa doslova položilo na dno a má zdravotné problémy. Nerešpektuje ju, občas nervačí, poškodila

kuchynskú linku, je drzá a odvrkuje. Stará matka jej dáva stále šancu na zmenu k lepšiemu a nechce, aby jej ju odobrali. Maloletá starej matke napísala v listoch, že jej sľubuje, že sa zmení a bude ju poslúchať. Na základe vyšetrenia Centrum poradenstva a prevencie odporučilo vzhľadom na pretrvávajúce vzdelávacie problémy, uskutočniť špeciálno-pedagogické vyšetrenie v zariadení CTT, aby odporučilo centrum A. B. a maloletej vhodné učebné postupy v domácom prostredí a ZŠ podporné opatrenia pre prácu s maloletou vo výchovno-vzdelávacom procese.

Na termín dňa 6.9.2023 sa nedostavili, na ďalší termín dňa 5.10.2023 sa dostavili, ale A. odmietla spolupracovať a prisľúbili, že do mesiaca sa centru ozvú. Bolo by vhodné pokračovať v starostlivosti psychológa za účelom intervencie - riešenie problémového správania (návrik žiadúceho správania, podpora vzhľadu a sebaexplorácie, viesť ju k samostatnosti v bežných životných situáciách), vhodné výchovné pôsobenie, dieťa potrebuje pomoc pri učení.

Vzhľadom na psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa centrum odporučilo uloženie výchovného opatrenia – v zmysle zabezpečenia odbornej diagnostiky v ambulantnej starostlivosti pedopsychiatra I. L., v prípade nerealizovania prijať prísnejšie opatrenia – pobyt dieťaťa v špeciálnom výchovnom zariadení.

19. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

20. Podľa § 37 ods.2 cit. zákona, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

21. Podľa § 37 ods.7 cit. zákona, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

22. Podľa § 37 ods.8 prvá a druhá veta cit. zákona, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia.

23. Výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov, t. j. podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, možno aplikovať len tam, kde je predpoklad, že toto výchovné opatrenie bude plniť ochrannú funkciu, ak k náprave spoločensky nežiadúceho vzťahu, t. j. zlepšenie správania sa maloletého dieťaťa, nedôjde iným spôsobom.

Dieťa má dnes postavenie aktívneho subjektu tohto právneho vzťahu. Aj súd je povinný prihliadať na názor maloletého dieťaťa primerane jeho veku a jeho vyspelosti.

Hmotnoprávnou podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí priebežne a tiež po skončení doby, na ktorú bolo uložené, či splnilo svoj účel. Urobí tak na základe podkladov, ktoré si zabezpečí. Výber výchovných opatrení je alternatívny a každý z týchto subjektov uvedených v Zákone o rodine má

povinnosť oznámenie prijať a urobiť vhodné opatrenie. Týmto v prípade obce a orgánu sociálno-právnej ochrany bude podnet na súd, aby v rámci svojich právomocí nariadil niektoré z výchovných opatrení podľa odseku 2. Ak nebude dostatočne efektívne, tak je možné uložiť opatrenie aj podľa odseku 3. V prípade, ak bude oznámenie smerovať voči súdu, začne súd konanie ex offo. Každé výchovné opatrenie má plniť ochrannú funkciu, napomáhať navrátenie riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, že dieťa sa bude vyvíjať v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti.

24. Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že vhodné výchovné opatrenie pre maloleté dieťa, bude uloženie výchovného opatrenia upravené v ustanovení § 37 ods.2 písm. d/ Zákona o rodine, t. j. podrobiť sa maloletej na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky formou ambulantnej starostlivosti u pedopsychiatra I. K. L. a výkon špeciálno-pedagogického vyšetrenia maloletej v zariadení Centra poradenstva a prevencie v Prievidzi na dobu najdlhšie 6 mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku s odôvodnením, že po podaní podnetu zo strany úradu práce, teda od júla 2023 došlo k zmene správania maloletej, ktorá podľa poslednej správy z centra poradenstva a prevencie je žiačkou 8.ročníka základnej školy a podľa aktuálnych informácií triednej učiteľky je v novom kolektíve, do ktorého sa zaradila bez problémov, komunikuje s okolím na slušnej úrovni a neboli žiadne sťažnosti od vyučujúcich. Aj stará matka je aktívnejšia vo vzťahu k učiteľom, informovala o rodinnej situácii školu a tiež poukázala na zlepšenie správania maloletej, ktorá prisľúbila, že sa polepší, čo sa zjavne aj uskutočnilo. V poslednej správe centra poradenstva a prevencie označená ako správa z diagnostického vyšetrenia maloletej, sa psychologička I. M. podrobne zaoberala vyšetrením maloletej, poukázala aj na informácie z úradu práce, tiež školskú anamnézu, informácie od starej matky a tiež správanie maloletej počas vyšetrenia. Z výsledkov vyšetrenia a ich interpretácie centrum zaujalo v závere tejto správy stanovisko, že bude potrebné pre pretrvávajúce vzdelávacie problémy u maloletej uskutočniť špeciálno-pedagogické vyšetrenie v zariadení CPP a navrhlo výchovné opatrenie v zmysle zabezpečenia odbornej diagnostiky v ambulantnej starostlivosti pedopsychiatra a len v prípade nerealizovania, resp. nepostačujúceho tohto opatrenia, ktoré sa bude vyhodnocovať priebežne, centrum navrhlo až následne prijať prísnejšie výchovné opatrenie.

Vzhľadom na túto záverečnú správu z diagnostického vyšetrenia, správu triednej učiteľky z 13.10.2023, ktorá je vo vzťahu k maloletej pozitívna, kde zdôraznila väčšiu iniciatívu zo strany starej matky, tiež prednes kolízneho opatrovníka, ktorý tiež zdôraznil, že správanie maloletej sa zlepšilo, aj za súhlasného stanoviska starej matky a prednesu zástupkyne okresnej prokuratúry, súd dospel k záveru, že najvhodnejšie výchovné opatrenie, bude opatrenie realizované formou ambulantnou a nie formou pobytu v zariadení tak, ako navrhoval pôvodne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

Na základe vyššie uvedených skutočností, hodnotiac jednotlivé dôkazy individuálne i vo vzájomných súvislostiach, s prihliadnutím na všetky dôkazy a skutočnosti, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

25. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

Stará matka maloletej, kolízny opatrovník a zástupkyňa okresnej prokuratúry sa po vyhlásení rozsudku, jeho stručnom zdôvodnení a podaní poučenia o práve podať voči nemu opravný prostriedok - odvolanie, sa tohto práva vzdali, čo potvrdili svojimi podpismi do súdnej zápisnice.

Rodičia maloletej sa nevzdali práva podať voči rozsudku odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).